

Paba diena

Šiandien – mėnulio jaunatis.
Saulė teka 7 val. 31 min., leisis 18 val. 42 min. Dienos ilgumas 11 val. 12 min.

Vardadieniai: šiandien – Brunona, Eisė, Eisys, Eiskanta, Eismantas, Eismina, Eisminas, Eisminta, Renata, Renatas, Renė, Renius, rytoj – Butnora, Butnoras, Butrimas, Butrimė, Dasijus, Dasys, Daunora, Daunoras, Daunota, Daunotas, penktadienį – Brigė, Brigita, Demetra, Demetras, Demetrija, Gaivenė, Gaivenis, Gaivė, Gaivilas, Gaivilė, Gaivys.

Spalio 6 – Pasaulinė natūralios aplinkos diena.

Spalio 7 – Krašto apsaugos diena.

Vadintis angelais sargais – ne tik garbė, bet ir atsakomybė

„Ginti. Saugoti. Padėti“, – tokio šūkio lydimi kasryt į tarnybą išeina tūkstančiai pareigūnų, valstybės ir kiekvieno iš mūsų angelų sargų. Vadintis angelais sargais – ne tik garbė, bet ir atsakomybė bei įsipareigojimas. Siekiant pagerbti ypatingos fizinės ir dvasinės išvermės reikalaujančios profesijos atstovus, kasmet spalio 2 dieną Lietuvoje minima Policijos diena.

Už nepriekaištingą ir pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą, formuojant saugią aplinką bei užtikrinant Prienų krašto žmonių saugumą, pareigūnams dėkojo ir Prienų r. savivaldybės meras Alvydas Vaicekuskas.

Praėjusį penktadienį ši diena paminėta ir Prienuose. Kukliu paminėjimu Policijos komisariate turėjęs vykti tradicinis pareigūnų pagerimas Kultūros ir laisvalaikio centro iniciatyva virto gražia švente. Pasak

reneginio vedėjos **Ligos Gedimienės**, šiemet ši šventė – neeilinė, o ypatinga ji dėl to, kad Lietuvoje Policijos diena pradėta švęsti lygiai prieš 100 metų.

(Nukelta į 2 p.)

Alytaus apskrities VPK viršininko pavaduotojas Virginijus Jaruševičius ir Raimundas Jaciunskas, Prienų rajono PK Veiklos skyriaus viršininkas, atliekantis viršininko funkcijas, Laimonas Jankauskas nusipelnusiems pareigūnams įteikė pasižymėjimo ženklus ir padėkas.

GRASTA
**AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS**
8 687 36216
Kęstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt
VASAROS NUOLAIDOS!!!

Ar nepamiršote
prenumeratos ir
IV šių metų
ketvirčiui?

„Gyvenimas“ – laikraštis
Jums ir apie Jus!

Visi gali pozityviai gyventi... 2 p.

Svarbus susitarimas

Namų ūkis 3 p.

Kartu ieškos 4 p.
jieznietiškos tapatybės

Stanislovas Žvirgždas: 5-6 p.
„Fotografija – sustabdytų akimirku menas...“

„Ir sunkiai dirbdami, darbo niekada nekeikėme“... 6 p.

Prienuose atidaryta viešoji erdvė – Poeto Justino Marcinkevičiaus kiemelis

„Aš prašau: tik nesumindžiokit širdies...“ Justinas Marcinkevičius

Spalio 1-osios vakarą prie Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos buvo atidarytas Prienų krašto ir visos Lietuvos poeto Justino Marcinkevičiaus atminimui skirtas, jo kūrybišką dvasią ir kuklų charakterį atspindintis kiemelis. Gausiai susirinkę poetinio žodžio mylėtojai, vietos bendruomenės nariai ir svečiai dar kartą atidavė pagarbą savo autoritetui.

Praėjo dešimtmetis be Poeto, tačiau ne vienas šventės „Šiandien širdį pasivaikščioti išleisiu“ dalyvis galėjo paliudyti: Justino Marcinkevičiaus dvasia pasiliko Prienuose, savo gimtajame krašte, kuriam jis jautė ypatingą ryšį ir dėkingumą už tai, kad „žmonės kalba tokia sodria ir taisyklinga lietuvių kalba“. Lietuvių kalbos grožį, jos melodingumą patvirtino paties Justino Marcinkevičiaus su jam būdingu gauduliu balse skaitomos eilės... Ir ši išskirtinė vakarą, nuo bibliotekos pastato sienos mąšliai žvelgiant Poetui, daugelis pasijuto esantys už gimtąją kalbą atsakingi, statė pėdas atsargiai, kad neužgautų grindinyje meniškai vizualizuotų poeto žodžių, sugulusių į eilėraščių „Šiandien širdį pasivaikščioti išleisiu“...

Pasak renginio vedėjos **Dalios Bredelienės**, prieniškiams žinojimas, kad turi savo poetą, suteikdavo stiprybės, nes Justinas Marcinkevičius visada buvo moralinė ir dvasinė atrama ne tik kultūros darbuose, bet ir didžiojo lietuviybės puoselėjimo ir valstybės atstatymo darbuose Prienų krašte. Kartu su Poetu prieniškiai prikėlė sovietmečiu nugriautą paminklą LDK Kęstučiui, įamžino Prienų „Žiburio“ gimnazijos ir partizanų atminimą, atidengė paminklą kitam žymiam kraštiečiui Antanui Maceinai, atidarė Prienų krašto muziejų, kiekvieną rugpjūčio

(Nukelta į 5 p.)

INFORMACIJA BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS IR PRIENŲ RAJONO GYVENTOJAMS

Nuo 2021 m. rugpjūčio 10 d. Birštono ir Prienų rajono savivaldybių mišrių atliekų surinkimo paslaugas pradėjo teikti UAB „Kauno švara“. Šiuo metu šiose savivaldybėse keičiami informaciniai lipdukai ant konteinerių, todėl komunalininkų darbuotojai prašo sudaryti sąlygas prieiti prie atliekų konteinerių, juos paliekant matoje ir lengvai pasiekiamoje vietoje.

KAUNO ŠVARA

Papildoma informacija:
+370 682 75202 arba
tadas.krusnauskas@svara.lt

Užs. Nr. 097

Visi gali pozityviai gyventi...

Apribojęs laisvalaikio praleidimo galimybes, pandemijos laikotarpis bene labiausiai palietė pačias pažeidžiamiausias socialines grupes. Tačiau niekas nepaneigs, kad gerai ir pozityviai gyventi nuspelnė kiekvienas, tad, siekiant ugdyti ir palaikyti jautriausių socialinių grupių įgūdžius, VšĮ Meninė drožyba inicijavo ir vykdė projektą „Visi gali pozityviai gyventi“.

Šventės akcentu tapo kone didžiausias projekto darbas – medinis takas Nemuno link, pritaikytas ir žmonėms, turintiems judėjimo negalią.

Anot projekto vadovės **Ramutės Milušauskienės**, sudėtinga pandemine situacija projekto vykdymo laikotarpiu tapo didžiuliu iššūkiu, privertusiu prisitaikyti prie nuolat besikeičiančių sąlygų. Nepaisant to, tikslai pasiekti su kaupu – dalyviai ne tik įsitraukė į prasmingas, kūrybiškumą skatinančias veiklas, ugdė turimus bei įgijo naujų įgūdžių, bet ir kartu pramogavo.

Praėjusių ketvirtadienį Meninės drožybos amatų centre įvyko ir projekto uždarymo šventė. Čia pristatyta ir išpūdingų darbų paroda, kurioje buvo eksponuojami pačių dalyvių rankomis pagaminti mediniai ir keraminiai dirbiniai. Šventės akcentu tapo kone didžiausias projekto darbas – medinis takas Nemuno link, pritaikytas ir neįgaliesiems, kad pasidžiaugti gamta galėtų kiekvienas.

Projekto rezultatais džiaugėsi ir Prienuose įsikūrusių Galimybės dirbtuvių iniciatoriai.

Tiesa, take dar liko nedekoruota atkarpėlė, tad, kaip sakė R. Milušauskienė, tai puiki paskata ateities projektams. Visgi pats didžiausias projekto pasiekimas – nematerialus ir neišmatuojamas – tai užsimezgusi draugystė ir bendrystė, tarsi tiltas sujungusi skirtingas asmenybes.

Projekto uždarymo metu prasminga idėja ir pasiektais rezultatais bei gražia bičiulyste džiaugėsi ir VšĮ Meninė drožyba vadovas **Algimantas Sakalauskas**, Prienų miesto vietos veiklos grupės pirmininkas **Mindaugas Rukas** bei Prienuose įsikūrusių Galimybės dirbtuvių iniciatoriai **Auksė Griškonienė** ir **Saulius Jasevičius**.

Rimantė Jančauskaitė

Tarybos posėdis Svarbus susitarimas

Rugsėjo 30 d. vykęs Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdis buvo kaip niekad trumpas – jame, be didesnių diskusijų, apsvaistyti 23 klausimai.

Politikams prisistatė neseniai pradėjusio veikti Turizmo ir verslo informacijos centro vadovė **Viktorija Strampickaitė**. Atsakymą į Tarybos narių klausimus, ji pastebėjo, jog Prienai per 30 metų pasikeitė į gera, tačiau ji išvelgė ir nemažai nepanaudotų išteklių bei galimybių. Tarp sričių, turinčių potencialo, TVIC vadovė paminėjo sportinį turizmą ir aviaciją.

Tarybos nariai sutarė dėl didžiausio leistino pareigybių skaičiaus VšĮ „Prienai“, po kurios „sparnu“ veikia Turizmo ir verslo informacijos centras, patvirtinimo. Centre įsteigti trys etapai, tačiau, anot mero **Alvydo Vaicekausko**, pradžioje jame dirbs du darbuotojai, kurie kuruos turizmo ir verslo sritis. Jeigu įstaiga, teikdama paslaugas, užsidirbs papildomų lėšų, galės įdarbinti ir dar vieną darbuotoją projektų rengimui ar kitam darbui.

Posėdyje patvirtinta Prienų rajono savivaldybės administracijos struktūra, kurioje yra pasikeitimų. Jaunimo reikalų koordinatoriaus (vyriausiojo specialisto) pareigybė, iki šiol priklausiusi Kultūros, turizmo ir jaunimo skyriui, buvo priskirta prie struktūrinių padalinių neįveikiančių valstybės tarnautojų. Atitinkamai keičiasi Kultūros, turizmo ir jaunimo skyriaus pavadinimas, jis vadinsis Kultūros ir turizmo skyriumi. Priimti šį sprendimą Savivaldybė kurį laiką delsė, nepaisant Vyriausybės atstovo reikalavimų įgyvendinti teisės aktus, apsispręsti padėjo teismine kitų savivaldybių praktika.

Pagal galiojančią teisinę reglamentavimą priimtas sprendimas dėl tarpusavyje susijusių finansų ir strateginio planavimo sričių sujungimo į vieną sistemą. Toks poreikis paaiškintas ne tik būtinybe laikytis teisės aktų. Šiuo sprendimu siekiama efektyvesnio savivaldybės finansinių išteklių planavimo, paskirstymo, administravimo ir kontrolės, taip pat –

optimizuoti darbuotojų darbą, pagreitinti pasikeitimą informacija, sustiprinti projektinę veiklą, kuri bus ypač svarbi prasidėjus naujam ES struktūrinių fondų finansavimo laikotarpiui.

Nuo kitų metų sausio 1 d. naujojo skyriaus pavadinimas – Finansų ir strateginio planavimo skyrius.

Tarybos nariai kėlė klausimą dėl padidėsančio darbų krūvio šio skyriaus darbuotojams. Administracijos direktorės **Jūratės Zailskienės** ir mero **Alvydo Vaicekausko** teigimu, kol kas steigti papildomų etatų neplanuojama, užtat bus peržiūrėtos, perskirstytos skyriaus funkcijos, kai kurių galbūt ir neliks. Išsakyta nuomonė, jog ateityje, padidėjus darbuotojų darbo krūviui, atlyginimų didinimas galėtų būti svarstomas su naujuoju biudžetu.

Posėdyje patvirtintas savivaldybės 2021 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventoriavimo objektų sąrašas. Juo vadovaujantis bus užbaigti Pievų g. ir Mėlynių g. dalies Prienuose; Dvaro g. Daukšaičių k., Pakuonio sen.; Pramonės g. Prienuose šaligatvio kapitalinio remonto darbai ir tęsiami Žemaitės g. dalies ir F. Vaitkaus g. dalies Prienuose, Bokšto g. Paprūdžių k., Balbieriškio sen. kapitalinio remonto darbai. Saugiam eismui užtikrinti bus panaudota 6,5 proc. visų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų.

Tarybos narys **Arūnas Vaidogas** išreiškė rūpestį dėl to, kad Pakuonio miestelyje, seniūnijos centre, iki šiol nėra šaligatvių, o prie pagrindinės gatvės esantis pėsčiųjų takas neatitinka saugumo reikalavimų. Jis kvietė ieškoti kompromiso su Lietuvos automobilių kelių direkcija, kuriai priklauso regioninis kelias. Anot jo, esant ilgam Direkcijos ir priekį suplanuotų darbų sąrašui, šaligatvių tiesimą galbūt galėtų paspartinti ženklus Savivaldybės prisidėjimas savo lėšomis. Šią iniciatyvą palaikė ir **Rima Zablackienė**.

Mero teigimu, be Savivaldybės lėšų, šaligatvių įrengimo darbai nepajudės ir

kituose Savivaldybės miesteliuose, todėl šiuo klausimu būtinas susitarimas tarp Tarybos narių. Juolab kad kitame ES finansavimo etape bus galima teikti projektus su žaliumu ir ekologija, t. y. ir su pėsčiųjų/dviračių takų plėtra, susijusių reikalavimų įgyvendinimui.

Taip pat aptartos galimybės suremontuoti gyvenvietėse esančius pėsčiųjų takus, ant senos dangos paklojant naują asfalto sluoksnį.

Kai kurie Tarybos nariai išsakė susirūpinimą dėl nuo šių mokslo metų Prienų meno mokykloje ir Jiezno skyriuje sumažėjusio mokinių skaičiaus. Sumažėjus ir mokyklos ugdymo plane nustatytam ugdymo valandų skaičiui, buvo priimtas sprendimas Prienų meno mokykloje sumažinti mokytojų pareigybių skaičių nuo 33,83 iki 31,47. Patvirtintas Prienų meno mokyklos didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 42,97 (buvo 45,33).

Tarybos nariai teiravosi, ar dėl to neteks atleisti ir kai kurių mokytojų. Švietimo ir sporto skyriaus vedėjas **Rimvydas Zailskas** į nuogaštavimus atsakė neigiamai, jo teigimu, mokytojams tik tiek tiek sumažės darbo krūvis. Skyriaus vedėjas sumažėjusių mokinių skaičių aiškino tėvų pasirinkimu. Anot jo, karantino metu perėjus prie nuotolinio darbo, kai kurie tėvai nusprendė, kad toks mokymosi būdas yra neprasmingas. Visgi, R. Zailsko teigimu, Veiveriuose mokinių pokytis yra teigiamas, jų skaičius išaugo nuo 106 iki 119.

Su pakeitimais patvirtintas ir didžiausias leistinas pareigybių skaičius rajono bendrojo ugdymo mokyklose. **Egidijus Visockas** siūlė peržiūrėti mokytojų skaičių dėl pandemijos ir nuotolinio darbo susidarančių darbo krūvių ir jiems skirti daugiau padėjų.

Anot R. Zailsko, esant poreikiui, Taryba gali padidinti etatų skaičių, kaip pavyzdį jis pateikė ir tam pačiam posėdžiui pateiktą sprendimo projektą dėl trijų mokytojų padėjų etatų įsteigimo „Ažuolo“ progimnazijoje.

Dalė Lazauskienė

Vadintis angelais sargais – ne tik garbė, bet ir atsakomybė

(Atkelta iš 1 p.)

Anot Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininko pavaduotojo **Virginijaus Jaruševičiaus**, Prienų rajono policijos komisariatas yra vienas iš tų gerųjų pavyzdžių, kaip kartu dirbant galima išspręsti įvairius uždavinius bei užtikrinti visuomenės saugumą ir ramų gyvenimą.

Su gražia švente Prienų krašto pareigūnus taip pat sveikino Alytaus apskrities VPK viršininko pavaduotojas **Raimundas Jaciunskas**, Prienų rajono PK Veiklos skyriaus viršininkas, atliekantis viršininko funkcijas, **Laimonas Jankauskas**, Prienų r. savivaldybės meras **Alydas Vaicekauskas**, Seimo narys **Andrius Palionis**, Kultūros ir laisvalaikio centro

direktorė **Virginija Naudžiūtė**, seniūnai, Prienų rajono socialinių paslaugų centro direktorė **Aurelija Urbonienė** bei Probacijos tarnybos atstovai.

Gražia tradicija tapo ir kasmetiniai tarnyboje nusipelnusių policijos pareigūnų apdovanojimai. Šiemet I laipsnio Policijos pasižymėjimo ženklas už nepriekaištingą tarnybą įteiktas Alytaus apskrities VPK Prienų rajono PK Reagavimo skyriaus vyriausiajam patruliui, viršilai **Eglei Valatkieniui**, III laipsnio Policijos pasižymėjimo ženklas suteiktas: Reagavimo skyriaus vyriausiesiems patruliams, viršiloms: **Danguolei Pompei** ir **Kastyčiui Dziedavičiui**, Alytaus AVPK viršininko **Alvydo Jurgelevičiaus** padėkomis paskatinti: Prienų rajono PK

Veiklos skyriaus tyrėjai inspektoriai **Dainius Žvaliauskas** ir **Tomas Vaismanas**.

Už nepriekaištingą ir pavyzdinę tarnybinių pareigų atlikimą, formuojant saugią aplinką bei užtikrinant Prienų krašto žmonių saugumą, Prienų rajono savivaldybės meras taip pat padėkojo: **Rimantui Dragūnui**, **Arvydui Petkevičiui**, **Gintarui Vaitulevičiui**, **Jolantai Valskieni**, **Vaidai Plioplienei** ir **Linai Špukauskienei**.

Pasibaigus apdovanojimų ceremonijai, Prienų rajono policijos pareigūnai džiaugėsi profesinės šventės dovana – Vytauto Didžiojo universiteto muzikos akademijos magistranto

Petro Bondar ir ansamblio „Aksomas“ muzikiniais kūrinių.

Rimantė Jančauskaitė

Kaip palaikyti gerą psichikos sveikatą?

Vienas pagrindinių visuomenės sveikatos prioritetų – psichikos sveikatos gerinimas ir palaikymas, kuris ypač svarbus šiais pandemiais laikais.

Vilniaus miesto psichikos sveikatos centro vadovas, gydytojas psichiatras Martynas Marcinkevičius pasakoja, su kokiais išbandymais krizės akivaizdoje susiduria mūsų psichikos sveikata, kokią grėsmę jai kelia pokovidinis sindromas ir kaip palaikyti gerą psichologinę savijautą.

Pakeitė visų gyvenimą

Kaip teigia gydytojas psichiatras M. Marcinkevičius, ši pandemija daro įtaką mūsų fizinei sveikatai tuo atveju, jei užsikrečiame koronavirusu. Tačiau, kalbant apie psichikos sveikatą, – tai be jokių išimčių paveikė visus gyventojus.

„Juk pasikeitė visos mūsų gyvenimas, bendravimas ir visa tai, ką buvome įpratę daryti laisvai ir nevaržomai. Koronavirusas yra didžiulio masto krizė, ir nors vieni žmonės turi didesnes adaptacijos galimybes, ši pandemija paveikė absoliučiai visos visuomenės psichikos sveikatą. Net ir tų asmenų, kurie teigia, kad jų gyvenimas nepasikeitė“, – tvirtina M. Marcinkevičius.

Jis pabrėžia, kad kai kurie susidūrė su didesniais sunkumais nei likusi visuomenės dalis. Tai esantieji rizikos grupėje bei asmenys, tiesiogiai nukentėję nuo koronaviruso – netekę artimųjų ar patys sunkiai sirgę, taip pat ir kiti,

susidūrę su ekonominiais sunkumais, tokiais, kaip sumažėjusios pajamos, verslo žlugimas ir kita. Tačiau labiausiai nukentėjusia grupe įvardijami vaikai ir jaunimas, kurie dėl nuotolinio mokymosi ir kitų bendravimo apribojimų susidūrė su didžiausiais psichologiniais padariniais.

Ryškėja pandemini nuovargis ir pyktis

Dėl visų kilusių sunkumų smarkiai padidėjo bendras nerimo, streso ir depresiško lygis. Tačiau gydytojas psichiatras akcentuoja, kad visa tai tiesiogiai koreliuoja su besikeičiančia pandemine situacija: „Pradėjus plisti koronavirusui, jau tēmės ypač nesaugiai, bet po kurio laiko, atsiradus vakcinoms, visi psichologiniai rodikliai pagerėjo, visuomenė aprimo, atsipalaidavo. Nors šią vasarą situacija buvo neblogo, dabar pastebimas pandemio nuovargio ir pandemio pykčio atsiradimas.“

Pasak M. Marcinkevičiaus, kiekvieną krizę žmonės pirmiausia reaguoja šokine reakcija, po to seka adaptacijos ir mobilizacijos laikotarpis, o galiausiai – išsekimo fazė.

„Kadangi ši pandemija – užsitęsusi, daugelis dar yra adaptacijos fazėje, tačiau jau jaučiamas išsekimas, nuovargis bei pyktis, kurį žmonės išreiškia neadekvačiu savo elgesiu, įvairiais pykčio protrūkiais“, – aiškina pašnekovas.

Pokovidinio sindromo įtaka psichikai

Daliai pacientų, nepaisant lengvos ar vidutinio sunkumo koronaviruso formos, dar ilgai išlieka liekamieji ligos požymiai, tokie, kaip bendras silpnumas, kvėpavimo nepakankamumas.

Tačiau po šių liekamųjų reiškinų trečią vietą pagal dažnumą dėl smegenų pažeidimo užima sunkūs neuropsichiatriniai simptomai – pažintinių funkcijų ir atminties sutri-

kimai, nemiga. Visa tai ypač ap sunkina dirbančių ir aktyvių žmonių gyvenimą.

„Žmonės jaučiasi lyg rūke, negali sukaupti, išlaikyti dėmesio ar spręsti sudėtingesnių problemų“, – apie pacientų savijautą, kuri gali išlikti pusmetį ir ilgiau, pasakoja Vilniaus miesto psichikos sveikatos centro vadovas.

Kaip išsaugoti gerą savijautą ir psichikos sveikatą?

Gydytojo psichiatro teigimu, geros psichikos sveikatos palaikymo rekomendacijos priklauso nuo kiekvienos pandemijos fazės: „Anksčiau, kai visi turėjome izoliuotis savo namuose, buvo patariama kiek įmanoma labiau palaikyti įprastinį savo gyvenimą, nežiūrėti vien blogų naujienų, nenutraukti bendravimo su šeima ir draugais, stengtis išlaikyti normalų dienos ritmą ir neatitrūkti nuo įprastų veiklų, pavyzdžiui, pusryčių valgymo ar sporto.“

Šiuo metu turint Galimybių pasą dauguma gali gyventi laisviau, todėl patariama maksimaliai grįžti į normalų socialinį gyvenimą ir juo naudotis, tačiau nepamiršti užtikrinti savo ir aplinkinių saugumo.

„Reikia suvokti, kad virusas niekur nedings ir mes, kaip adekvatūs žmonės, turime pritaikyti savo gyvenimą“, – priduria M. Marcinkevičius.

Pataria „gerti iš šaltinio, ne iš balos“

Pasaulio psichikos sveikatos bendruomenė akcentuoja, kad per

visą egzistenciją koronaviruso pandemija yra pirmoji, vadinama „infodemija“.

„Kasdien mus lydi didžiulis srautas informacijos – gauname atnaujintą statistiką, įvairias saugumo rekomendacijas, naujienas ir daug kitų naudingų žinių, tačiau kartu su tuo mus pasiekia ir begalė nepatvirtintos, melagingos informacijos“, – pastebi gydytojas psichiatras. Jis pataria apsisaugoti nuo dezinformacijos stengiantis riboti laiką, kurį mes skiriame informacijos paieškai, atkreipti dėmesį į skaitomos informacijos patikimumą, oficialumą ir dažniau grįžti prie asmeniškai kiekvienam malonių ir įdomių temų.

„Patvirtintos informacijos priemonės nuolat atnaujina turinį, todėl tai neretai prilyginama tekanciam šaltiniui, o dezinformaciją skleidžiantys portalai, įvairios uždaros grupės su ribota žmonių grupe tūno informacinėje baloje“, – teigia jis, pridurdamas, kad kiekvienas turime pasirinkti – „norime gerti iš gaivaus šaltinio ar iš užsitovėjusios balos“.

Nuo šių pasirinkimų priklauso ir mūsų emocinė bei psichikos sveikata, o ieškant pagalbos ar norint pasikonsultuoti, primenama, kad kiekvienas asmuo be gydytojo siuntimo gali gauti nemokamas psichologo konsultacijas psichikos sveikatos centre arba visuomenės sveikatos biure.

Užs. Nr. 098

Projektas „Kartu mes galime viską!“

yra finansu-

kai remiamas

Valstybinio

visuomenės svei-

katos stiprinimo

fondo lėšomis

Mums rūpi

Kartu ieškos jieznietiškos tapatybės

Dar gegužės mėnesį Vytauto Didžiojo universiteto organizuota konferencija „LDK didikų Pacų giminė ir Lietuvos istorija“, kurioje palieštas ir nedidelio Jiezno miestelio išskirtinumas, subūrė ne tik mokslininkus, bet ir visą Jiezno bendruomenę, o užsimezgę ryšiai davė prasmingų vaisių tolimesniam bendravimui ir bendradarbiavimui.

Rugsėjo 27 dieną VDU komandos atstovai: Humanitarinių mokslų fakulteto prodekanas, istorikas doc. dr. **Giedrius Janauskas**, universiteto Academia Cum laude kuratorius, istorikas **Domas Bogusevičius**, Lituaniistikos katedros vedėja **Laura Kamandulytė-Merfeldienė** bei kraštiečių literatūrologė prof. **Irena Buckley**, – lankėsi Jiezno gimnazijoje, kurioje vyko susitikimai su I-IV gimnazijos klasių moksleiviais, mokyklos kolektyvu ir partneriais.

Susitikimo su gimnazistais metu VDU atstovai paprastai, nuoširdžiai ir jaunimui suprantama kalba diskutavo apie gyvenimą mažame miestelyje ir ką reikėtų padaryti, kad Jiezno jaunuomenė norėtų čia kurti ir gyventi, o į didžiuosius miestus studijuoti išvykęs jaunimas ne gėdytųsi, o didžiuotųsi savo kilme.

Anot D. Bogusevičiaus, puikus mažų miestelių perspektyvos pavyzdys yra Seinai, ne taip ir seniai buvę provinciniu Lenkijos miesteliu, dabar tapę rimtu kultūrinio centru, į kurį dėl ypatingos kultūrinės atmosferos gyventi plūsta žmonės net ir iš tų miestų, kurie turi beveik 2 milijonus gyventojų. Paversti Seinus ypatinga vieta iniciatyvos ėmėsi Lenkijos visuomenės veikėjas **Krzysztofą Czyżewskis**. Pasak **G. Janausko**, pa-

grandinė K. Czyżewskio mintis yra ta, jog siekiant sukurti ypatingą vietą, joje reikia gyventi. „Tu negali atvažiuoti, išvažiuoti ir vėl atvažiuoti ir taip kažką unikalų padaryti. Taip, galima surengti gerą tarptautinį kino festivalį Jiezne, bet jeigu tu jo nekarotosi, tai bus vienas geras įvykis per pastaruosius 10 metų. <...> Todėl K. Czyżewskis ir sako, kad pirmas klausimas, kurį turime sau užduoti: „Kas aš esu ir ko aš siekiu? Ką aš iš principo norėčiau padaryti vietoje, kurioje gyvenu?“ Norint gerai jaustis toje erdvėje, kurioje tu gyveni, reikia galvoti apie tiltų kūrimą ir jų statymą tarp žmonių, kad žmonės pajustų bendrystę, jog juos kas nors tarpusavyje sieja“, – moksleiviams pasakojo Vytauto Didžiojo universiteto atstovas.

Apie nedidelio Jiezno miestelio perspektyvas kalbėjo ir čia augusi literatūrologė **I. Buckley**. Profesorė pastebi, kad šiais laikais studentams darosi neįprasta prisipažinti, jog jie yra kilę iš mažesnių miestelių, tačiau, anot jos, turėti savo vietą yra didžiulis turtas, o Jieznas turi savo potencialo, slypinčio turtingoje, bet deramai neatskleistoje krašto istorijoje.

VDU bendruomenės narių paraginti savo poziciją apie gyvenimą mažame miestelyje išsakė ir moks-

leiviai, deja, ne visi jaučia savo miestelio pulsą ir pasigenda užsiėmimų, skirtų jaunam žmogui.

Neišnaudotas Jiezno krašto potencialas bei bendradarbiavimo galimybės aptartos ir su Jiezno gimnazijos bendruomene, seniūnijos, Kultūros ir laisvalaikio centro, bibliotekos ir kitais gimnazijos partnerių atstovais.

Susitikimo metu G. Janauskas akcentavo, kad universitetas visuomet yra atviras įvairioms iniciatyvoms, o jo galimybės – neišsemiamos, todėl VDU bendruomenė yra pasirengusi prisidėti prie jieznietiškos tapatybės aktualizavimo bei padėti jai atsiskleisti miestelio bendruomenėje. Šiam tikslui pasiekti intelektualūs pagalbininkai pasiūlė daugybę formų – nuo moksleivių ir studentų bei dėstytojų bendradar-

biavimo iki rimtų tyrimų, į miestelio identiteto paieškas įtraukiančių visą miestelio bendruomenę ir ypač jaunuomenę.

Gimnazijos direktorės **Neringos Zujienės** teigimu, mokykla visuomet yra atvira praktikuojantiems ir jų idėjoms, įstaigos vadovė taip pat vylėsi, jog VDU bendruomenės ir Jiezno gimnazijos bendradarbiavimas galėtų būti naudingas mokyklos istorijos paieškose.

Susitikimo metu taip pat pritarta profesorės **I. Buckley** minčiai gegužės mėnesį kartu organizuoti kasmetinį renginį, leidžiantį miestelė-

nams įsitraukti į savo krašto tyrinėjimą.

Užsimezgusiais ryšiais džiaugėsi ir Jiezno seniūnijos seniūnas **Algis Bartusevičius**, pastebėjęs, kad patikimų tyrimų apie Jiezno krašto istoriją išties trūksta, todėl seniūnas viliasi, kad naujų partnerių ir jaunosios kartos inicijuoti darbai ateityje gali duoti gerų rezultatų ir turizmo plėtojimui.

Apsikeitus prasmingomis idėjomis, diskusijų metu prieita prie sutarimo konkretnesnes diskusijas pratęsti kituose susitikimuose.

Rimantė Jančauskaitė

Tai, kas išaugina...

Projektą remia

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Kultūra: mumyse ir šalia mūsų

Projektą remia
SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

(Ne)atrasti
veidai

Stanislovas Žvirgždas: „Fotografija – sustabdytų akimirų menas...“

Stanislovas Žvirgždas gimė 1941 metų rugsėjo 13 dieną Balbieriškyje, Prienų rajone. Šiais metais jį aplankė solidūs 80-mečio jubiliejus. 1960 – 1961 metais studijavo istoriją Vilniaus universitete, tačiau studijų nebai gė, buvo nuteistas už antisovietinę veiklą: trispalvės vėliavos iškėlimą vasario 16-ąją ant Trijų Kryžių kalno. Mordovijos lageryje kalėjo 4 metus nuo 1961 iki 1965 m., grįžęs į Vilnių kurį laiką dirbo elektriku, o vėliau tapo buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato „Paslauga“ fotografu. 1972 metais baigė fotografijos studijas Menų neakivaizdiniame liaudies universitete Maskvoje. Tais pačiais metais S. Žvirgždas buvo priimtas į Lietuvos fotomenininkų sąjungą, kurioje fotografu menininku dirbo iki 1992 metų. Nuo 1992 iki 1996 metų buvo Sąjungos pirmininkas, o nuo 1996 iki 2013 metų – Valdybos sekretorius.

Nors į kūrybinės fotografijos kelią Stanislovas Žvirgždas įžengė beveik dešimtmečiu vėliau, nei jo bendraamžiai, Lietuvos fotografijos mokyklos atstovai, tačiau galima drąsiai teigti, kad net ir šiomis dienomis jis laikomas vienu iš žymiausių Lietuvos fotografų. Kaip ir didžioji dalis jo kolegų, S. Žvirgždas taip pat pradėjo nuo reportažinės fotografijos, tačiau tai niekada nebuvo jo „arkliukas“. Susidomėjęs peizažais niekuomet jų ir nebeapleido, peizažai tapo svarbiausia fotografo veiklos kryptimi, kurioje ryškiausiai atsiskleidė ir jo autorinis braižas bei kūrybinis nuoseklumas. Per beveik penkis dešimtmečius, fiksuodamas Lietuvos gamtos grožį ir Vilniaus panoramas, S. Žvirgždas sukūrė reikšmingiausius savo darbų ciklus: „Lietuviški peizažai“, „Vilnia“, „Vilnijos peizažai“ ir „Vilniaus panoramos“. Be peizažų, buvo ir kitų eksperimentų kūryboje su simbolinėmis prasmėmis fotomontażais. Tai atsispindi cikluose: „Civilizacijos metamorfozės“, „Pasakos ne pasakos“ ir „Vizijos“. Taip pat moderniu stiliumi gimė fotografijų serijos „Kiemai“ ir „Sienos“. Anot kritiko S. Valiulio, pastarusios miesto fotografijų darbus dėl „pasiutiškai žemų rakursų“ galima lyginti su XX a. pradžios avangardo laikų fotografija.

Stanislovas Žvirgždas Balbieriškyje 1994 m.

Stanislovas Žvirgždas su tėvais 1959 m.

Fotografą labiausiai išgarsinusiuose peizažuose galime išvystyti dvejopą estetiką ir istorinės fotografijos raidos įtakas. Iš vienos pusės, nemaža dalis S. Žvirgždo peizažų yra primenantys tarptautinį piktorializmo stilių (tapybą imituojantis fotografijos stilius, ypač populiarius XIX a. pab.–XX a. pr.), kuris meninėje fotografijoje vyravo XIX amžiuje. Ši stilių Lietuvoje jau XX a. pradžioje populiarino Stanislovo Žvirgždo mėgstamas fotografas J. Našas Bulhakas. Piktorializmui dalis S. Žvirgždo peizažų, visų pirma, yra artimi dėl gamtos ir kraštovaizdžio idealizavimo. Autoriaus užfiksuotose kadruose beveik nerastime jokių civilizacijos ženklų, būtent dėl to kraštovaizdžiai atrodo egzistuojantys neapibrėžtame laike ir išsaugoję idealų, žmogaus dar nepaliestą ir nesutrikdytą būvį. Kita vertus, S. Žvirgždo peizažus prie piktorializmo priartina tai, kad jie tarsi skendi migloje, ir būtent šie galbūt net šiek tiek mistiški rūkai padeda perteikti perspektyvą ir išskirti fotografijos planus – vienas detales tarsi „suminkštinant“,

o kitas priešingai – išryškinant tarsi kokį grafikos kūrinį. Sie išskirtiniai stilistiniai sprendimai vienija net ir skirtingais dešimtmečiais kurtus Stanislovo Žvirgždo darbus, tokius, kaip: „Rudens kelias. Pūckoriai“ (1980) ir „Apyaušris I. Naujoji Vilnia“ (1990).

Taip pat fotografui ne mažiau būdinga ir ypač aukštos kokybės, detalios bei didelio ryškumo gylis peizažų fotografijos. Kaip teigia fotografijos kritikas Skirmantas Valiulis, S. Žvirgždas dar jaunystėje, pradėjęs dirbti fotoateljė, greitai perprato fotografijos technologiją ir šiandien išlieka vienu iš geriausių jos žinovų Lietuvoje. Menininkas sėkmingai ir taikliai naudoja nespaltotos fotografijos galimybes, taip sukurdamas peizažus, kuriuose aukšta technologijų kokybė nėra tik savitiksli, o tampa labai prasminga estetikos dalimi. Tai labiausiai matoma peizažuose, kuriuose dominuoja „skaidri“ šviesa, išryškinanti reljefą, gamtos detales, jų faktūrą ir formas. Kaip pavyzdžiui galima būtų įvardinti fotografijas Pūckoriai (2003) ar Vingio tiltas iš ciklo „Pasizvalgymas nuo 13-os Neries tiltų“ (2005–2006).

Visgi visus šiuos skirtingos estetikos jo darbus vienija įsitikinimas, kad geras peizažas turi perteikti paties fotografo matymą bei nuotaiką arba leisti žiūrovui menamai patirti subtiliausius buvimo gamtoje pojūčius. „Mums peizažas yra tapęs kasdienybe, o man norisi šventiško“, – teigia S. Žvirgždas, todėl ieškodamas tinkamo laiko ar rakurso peizaže parodyti kažką neįprasto ar „šventiško“, autorius yra nuoseklus ir kantrus, skiria daug laiko pasirinkto vaizdo unikalumo atskleidimui. Prireikus fotografas į tą pačią vietą sugrįžta daug kartų, kad atrastų tinkamiausią apšvietimą ar galėtų

(Nukelta į 6 p.)

Prienuose atidaryta viešoji erdvė – Poeto Justino Marcinkevičiaus kiemelis

(Atkelta iš 1 p.)

1-ąją, Matiešionyse minint kalbininko Jono Kazlauskio gimtadienį, skambėdavo profesoriaus bendraklasio ir bendrakursio Justino Marcinkevičiaus žodis.

Prieniškiai su didžiu meile ir dėkingumu prisimena, kad juos poetas Justinas Marcinkevičius pirmuosius pakviesdavo į naujų knygų sutiktuves, jie vieni pirmųjų išgirdavo paties poeto skaitomus naujausius eilėraščius, kurių gražiau neskaitė niekas...

Paskutinį kartą prieniškiai susitiko su Justinu Marcinkevičiumi 2010-ųjų gegužę, minint Poeto 80-metį. Justinas Marcinkevičius tąkart, kaip ir visą savo gyvenimą, ypatingai jautriai kalbėjo apie savo tėviškę...

Todėl natūralu, kad poeto žemiečiai vieni iš pirmųjų susirūpino J. Marcinkevičiaus palikimo išsaugojimu ir išpareigojo saugoti atmintį ne tik apie Justiną Marcinkevičių, bet ir apie sudėtingą poeto gyventą laiką, tautos istorijos ir kultūros ženklus, užkoduotus kūryboje.

2011 m. liepos 28 d. Prienų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Prienų viešajai bibliotekai buvo suteiktas Poeto Justino Marcinkevičiaus vardas.

2012 m. rugsėjo 28 d. renovuotoje bibliotekoje atidarytas Justino Marcinkevičiaus memorialinis kambarys, kuriame įsikūrė Genovaitės Marcinkevičienės padovanota didžioji Poeto asmeninės bibliotekos dalis.

Poeto tėviškėje Važatkemyje Genovaitės Marcinkevičienės rūpesčiu 2013 m. rugsėjo 7-ąją iškilmingai atidengtas ir pašventintas paminklinis akmuo.

D. Bredelienė priminė, jog 2015 m. Justino Marcinkevičiaus 85-osioms gimimo metinėms skirtoje bibliotekos organizuotoje konferencijoje „Laiko negali pasirinkti“ Prienų rajono savivaldybės meras Alvydas Vaicekauskas išsakė mintį apie būtinybę įamžinti iškilaus kraštiečio atminimą, Prienuose jam pastatant paminklą.

Apie tai buvo plačiai diskutuojama su krašto bendruomene. Diskusijų metu buvo išgryninta idėja prie Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos įrengti erdvę su meniniais akcentais, įprasminančiais kraštiečio Poeto Justino Marcinkevičiaus atminimą. 2018 m. parengtas meninio akcento ir viešosios erdvės sutvarkymo techninis darbo projektas, kurį beliko įgyvendinti.

Ir taip, praėjus šešeriems metams, praėjusio penktadienio vakarą visi susirinkusieji turėjo progą savo akimis pamatyti ir įvertinti naują viešąją erdvę, už kurią buvo padėkota kūrybinei komandai: skulptoriui Vytautui Naručui, architektui Viliui Adomavičiui, dizaineriui Vir-

ginijui Baranauskui, rangovei – UAB „Rūdupis“. Daugeliui netikėtai projektuotojai palyginti nedidėje, kitų objektų apribotoje teritorijoje sukūrė erdvės pojūtį, kurio pakako išsiskleisti, suskambėti tokiam jautriam Poeto parašytam eilėraščiui posmū. Šalia takeliu amfiteatro link nubėgančių „eilučių“ – ir du suoleliai, kviečiantys prisėsti, su Poetu pasišnekučiuoti...

Meras A. Vaicekauskas pripažino, kad buvo kiek nedrąsu imtis šio sumanymo, juolab žinant, kad pats J. Marcinkevičius nemėgo skambių įamžinimų. Tačiau jis neabejojo, kad ši naujoji erdvė Prienuose prigis, taps populiaria poilsio, susimąstymo ir kūrybos, poezijos skaitymų ir kitų kamerinių renginių vieta.

Renginyje dalyvavo Kovo 11-osios Akto signataras, buvęs sveikatos ministras ir Europos Sąjungos komisaras Vytenis Povilas Andriukaitis, kuris buvo vienas iš dosniausių viešosios erdvės, skirtos Justinui Marcinkevičiui, rėmėjų. Su poetu jį siejo graži, ilgametė draugystė, radusi tąsą knygoje „Justino Marcinkevičiaus laikas“.

Svečio kalba buvo itin emociinga. Jis nusilenkė žemei, pagimdžiusiai ir išauginusiai mums literatūros Ažuola, ir linkėjo, kad niekuomet neužželtų takai į ją. Nes, pasak V.P. Andriukaičio, be šio didžio Žmogaus neišsivaizduojamas antrasis tautos Atgimimas (pirmojo dainius buvo Maironis), be J. Marcinkevičiaus nebūtų nei Lietuvių kalbos įstatymo, nei Trispalvės, nei Kovo 11-osios, nei tėvynės, kurios vardą jis pakvietė garsiai triskart pakartoti: Lie-tu-va!!!

„Koks geras metas Prienuose, galime pasidžiaugti tuo, kad statome! O vilniečiai, pasidavę pinigų ir vartojamam kultūri, užsimojo paminklus griauti...“ – dėkojo viešosios erdvės sumanytojams V.P. Andriukaitis.

Literatūros kritikas, eseistas, knygų apie Justiną Marcinkevičių autorius Valentinas Sventickas savo pasisakyme akcentavo tris dalykus:

„Pirma. J. Marcinkevičius buvo ir yra reikšmingas ne tik literatūrai, tautai ir visuomenei, tačiau tą reikšmingumą reikia nuolatos liudyti. Čia, kur mes esame, yra svarbus to reikšmingumo liudijimas. Ačiū už jį.

Antra. „Šiandien širdį pasivaikščioti išleisiu...“ Ši eilutė – iš 1963 metais parašyto poeto eilėraščiui. Čia iš naujo ji aktualizuojama, kad mes visi kartu prisimintume ir šio eilėraščiui paskutinę eilutę „...tik nesumindžiokit širdies.“ Į jauno poeto prašymą ne visi Lietuvoje atsiliepė. Jūs suprantate, apie ką aš kalbu...“

Trečia. Paklauskime savęs apsidairę ir pagalvoję, ar yra dabar Lietuvoje Justinui Marcinkevičiui prilygtantis autoritetas? Tuo ir baigiū...“

Viešosios erdvės atidarymo iškilnėse dalyvavo ir sveikinimo žodžius tarė LR Seimo narys

(Nukelta į 8 p.)

Šventės dieną bibliotekoje ir jos prieigose buvo surengtos J. Marcinkevičiaus ir jo kūrybai skirtos parodos.

Pirmosios personalinės parodos metu Klaipėdoje, 1981 m.

„Ir sunkiai dirbdami, darbo niekada nekeikėme“ ...

Turgus ištis tęsiasi ilgokai. Ir apie dešimtą valandą dar daug ko reikiamo galima įsigyti.

Šį savaitgalį ypač daug buvo prekiaujančiųjų dėvėtai ir naujais daiktais, drabužiais, avalyne, patalyne, užuolaidomis, šiltesniais darbo rūbais. Labai keistai pasijuntu, kai man priešais pačiai asmeniškai ko nors pasirinkti, prekeivės skuba prekes tvarkyti. Noriu patikinti, kad neprižiūriu prekybos, niekas nebestebina, ir dėl manęs galima prekiauti viskuo, kas tik perkama ir turi paklausą.

Gera bent tai, kad maisto produktų pardavėjai, daržovių, paukščių, triušių augintojai, ūkininkai, įvairių saldžių gardumynų prekeiviai dar su nuoširdžia šypsena pasitinka...

Turguje sutikau žmonių, atvykusių net iš Trakų rajono. Gyvulių turguje pakalbintas vienas prekeivis apgailestavo, kad „nyksta“, jo žodžiais tariant, „Prienų turgus“, o „labai atsigavęs Kalvarijų turgus“. Tai jis iš dalies siejo su gyventojų skaičiaus mažėjimu mūsų rajone. Visgi perkamumas priklauso ir nuo kitų veiksnių, kai kurie žmonės taupo pinigų šildymo sezonui, brangstančiai elektrai ir dujoms ar tai dienai, jei užkluptų kovidas. Turguje apie koronavirusą taip pat kalbama. Teko girdėti, jog dėl skiepijimo pykstasi tarpusavyje net ir vienos šeimos nariai. Pyktis kaupiasi, nors tokia graži ta bobų vasara, pakeliui į turgų ar iš jo tik žvalgykis ir klausyk, kaip rieda krintantys kaštonai.

Nemažai vištų prognozuojamai šaltai žiemai pirkusi Onutė pasidalino mintimis, kaip populiarėja užsakymai internetu. O tai, be abejo, veikia ir prekybą turguje. Moteris prisiminė sunkius darbus, kuriuos jai teko su sesėmis dirbti: „Mes niekada sunkiai dirbdamos darbo nekeikėme, greičiau apdainuodavome, ir taip savo skaudulius išliedavome. Juk tokiu laiku laukuose būdavo baigiamas bulviakasis, išvežamas ir apariamas mėšlas. Mano tėvai sakydavo, jei bulvės įkaupus sudėsim per mėnulio delčią, tai žiurkės jų neš. Ir pūdymui arti delčia palankus metas – piktžolės nesikeros. Tik nežinau, ar dar artojų esama kur kaimuose?“

Pirkėja dar ieškojo turguje naudoto šaldiklio, bet nesurado.

„Senas vištas išpjaučiau ir į šaldiklį – būtų sveiko buljono žiemą šalta“, – sakė ji. Viena višta kainavo šešis su puse ir septynis su puse euro. Šį kartą jų daug pardavė prekeiviai, o ir užsakymų sakė sulaukiantys nemažai. Buvo galima rinktis ir iš veislinių vištų, už kurių porą (tradicinė – višta su gaidžiu) prašė penkiolikos eurų ir daugiau. Už kalakutą norėjo gauti penkiolika eurų. O veislinis triušis kainavo iki trisdešimties eurų. Pasak augintojų, tik derėtis reikėtų nepamišti, nes „čia ne prekybos centras“.

Už karakulinių garbanotų karvelių porėlę balandininkas prašė trisdešimties eurų. Mat šie karveliai ypatingi, labai smalsūs, domisi aplinka. Sako, kad net ir kambaryje juos paleidus, neišsigastų, bet viską labai atidžiai apžiūrėtų, gal net ir bato raištelį atrištų. Viena iš spalvingiausių Australijos papūgų – Rozelos veislės – kainavo 60 eurų, ji sako yra vienintelė, turinti tokią spalvų įvairovę. Buvo galima išsirinkti ir pigesnių papūgėlių.

Pieno bei jo produktų galima rasti ir vėliau atvykus į turgų, tik galbūt nebus tokio didelio pasirinkimo. Litras pieno kainavo 0,50–0,60 euro, litras grietinės – 3,80 euro, pusė kilogramo sviesto – 4 eurus, pusė kilogramo varškės – 0,80–1,20 euro. Ožkos pieno sūris kainavo iki 3 eurų, karvės pieno sūrį galima išsirinkti ir už 1,20–5 eurus. Dešimt vištos kiaušinių kainavo iki dviejų eurų.

Lietuviškos šviežios kaimiškos sprandinės kilogramas kainavo 6,50 euro, šoninės – 5–5,50 euro, kumpio – 5,50–6 eurus, karkos – 3,50 euro, kauliukų – 1–1,50 euro, šaltienos indelis – 2 eurus, šonkauliukų

„Prienų turguje perki, savo kraštą tu remi!!!“

kilogramas – 5 eurus, šviežių lašinių – 6 eurus, kepenų – 1,50 euro, taukinės – 1–1,50 euro, riebalų indelis kainavo 1 eurą, spirgucių – 1,50 euro. Maloni moteris siūlė naminių vištų. Kilogramas vištos kainavo 4 eurus.

Lašinių kilogramas kainavo 6–8 eurus, lašiniuočio – 5,90 euro, sūdytų lašinių – 5,50 euro, šalto rūkymo neriebaus kumpelio – 7,20 euro, vytintų rinkučių – 8,29 euro, karšto rūkymo šoninės – 7,50 euro, šalto rūkymo skilandžio – 8,99 euro, česnakinės dešros – 7,20 euro, kepeninės – 4,90 euro.

Kilogramas porų kainavo 2 eurus, viena kaljaropė – eurą, kilogramas burokėlių – 0,80 euro, svogūnų – 0,80–1,50 euro, agurkų – pusantro euro, šparaginių pupelių – keturis eurus, šviežių ridikėlių – tris eurus, kilogramas kopūstų kainavo eurą, morkų – 0,80 euro, bulvių – 0,50 euro, moliūgų – 0,50 euro, viena cukinija kainavo eurą, vienas čili pipiriuokas – 0,20 euro. Už kilogramą česnakų prašė 3–4,50 euro, šimtas gramų džiovintų česnakų kainavo 1,70 euro, o stiklainis česnakų žiedstiebių su medumi kainavo septynis eurus. Rajono ūkininkai kalocių pardavė už pusantro euro, maltų ir nemaltų sėmenų kilogramą – už eurą, o buteliukas sėmenų aliejaus kainavo 2–3 eurus.

Gražių pupelių stiklinė kainavo 0,70 euro, kilogramas petražolių, pastarnokų šaknų – 2 eurus, kilogramas cukinijos – 0,50 euro, virtų burokėlių – 1 eurą, raugintų kopūstų – 1,50 euro, raugintų pomidorų – 2 eurus, raugintų agurkų – 2,50 euro.

Bitininkai pusės litro medaus stiklainį pardavė už 3,50–4,50 euro.

Išlaužo „Mėsos kraitės“ kioske pirkto lašiniuočio, kurio kilogramas kainavo 5,90 euro, kepeninio – 4,40 euro, bačkoje rūkytos vištos – 5,20 euro, vytintos nugarinės – 9,80 euro, šalto rūkymo „Bajorų“, „Česnakinės“ dešros (kilogramo kaina – 6,80–6,99 euro); sūdytų lašinių kilogramas kainavo 6,90.

Žuvų jos mėgėjai rinkosi pagal skonį bei „kišenę“. Sauso šaldymo jūros ešerio filė kilogramas kainavo 6 eurus, hokio (menkės) – 6,90 euro, šamo filė – 3,90 euro, sauso šaldymo jūros lydekos kilogramas – 3,80 euro, riebios silpnos sūdytos norvegiškos „Matjes“ silkės kilogramas – 2,60–4,90 euro, sūdytos kirkos kilogramas – 1,90 euro, šalto rūkymo tuno filė – 7,90 euro, šalto rūkymo skumbės – 5,90 euro, vytintos lašišos – 11,90 euro, jūros ešerio kepsnių su sūriu – 4,90 euro, krevečių džiovėsiuose – 4,90 euro, karšto rūkymo šamo – 6,90 euro, karšto rūkymo skumbės išklotinės – 5,90 euro, sviestazuvės – 6,90 euro.

Visuose turgaus kampeliuose pilna, spanguolių, lietuviška citrina vadinamų svarainių, obuolių, kriaušių, slyvų.

Vienas ūkininkas, atsiminęs savo tėvuką, žadėjo per Pranciškų sužaliavusių rugių lauką apeiti su pašventintu varpeliu, kad rugius negandos aplenkty, kad šeima ir kitais metais sulauktų šviežios duonos.

Dar nenuogos medžių šakos, dar nėra darganoto rudens, dar turėtų pakakti ir geros nuotaikos, saulės, kuri ragina išeiti į turgų – jei ne pirkti, tai bent save parodyti ir į kitus pasižvalgyti.

kelio. Buvo atjungtas akumulatorius ir sulaukta policijos pareigūnų. Automobilio savininkas nustatinėjamas.

Degė šienas, pastatas...

Spalio 1 d. 08:23 val. gautas pranešimas, kad Prienų r. sav., Pakuonio sen., Pašventupio k., Beržų g., atvira liepsna dega namas. Atvira liepsna degė ūkinis pastatas (8x20 m dydžio, medinis, stogas dengtas šiferiu). Sudegė ūkinis pastatas, apie 7 t šieno, pastate buvę įvairūs namų apyvokos daiktai. Sodyba šiuo metu negyvenama. Išsaugoti 4

pastatai: už 4 m esantis gyvenamasis namas, už 6 m – svirnas, už 8 m – malkinė ir už 12 m – garažas. Vanduo gaisrui gesinti buvo vežiojamas iš už 4 km esančio gamtinio vandens telkinio.

Spalio 2 d. 10:53 val. ugniesgaisiai išvyko pagal gautą pranešimą, jog Prienų r. sav., Pakuonio sen., Pašventupio k., Beržų g., dega šienas. Buvo užgesintas šienas ir šiaudai, degė 5 m² plote.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK ir Kauno PGV pirmines informacijas

Amžinąjį atilsį...

Skandžią netekties ir liūdesio valandą dėl mylimos Mamytės mirties nuoširdžiai užjaučiame Ašmintos bibliotekos bibliotekininkę Rasą ŠIUGZDINIENĘ ir jos artimuosius.

Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos darbuotojų kolektyvas

Mes negalime užpildyti netekties, mirus mylimai dukrai, bet norime pasidalinti liūdesiu su Rimu NAUJOKU ir jo artimaisiais.

Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kolektyvas

Stanislovas Žvirgždas: „Fotografija – sustabdytų akimirų menas...“

Balbieriškyje su žmona prie gimtojo namo 1994 m.

(Atkelta iš 5 p.)

atskleisti gamtos kaitos reiškinius. Dar Stanislovo Žvirgždo fotografijas sieja tai, kad tikrai išpūdingus peizažus jis geba atrasti gerai pažįstamoje ir artimoje aplinkoje. Šį principą puikiai iliustruoja ciklas „Laiko slinktis“ (1999–2002), kuriame yra įamžintas Vilniaus peizažas skirtingais metų laikais pro autoriaus namų Antakalnyje langą. Žvelgiant į šias fotografijas norom nenorom aplanko nostalgija persmelktas suvokimas, kad vis dėlto laikas visai neslenka, o bėga neapsakomai greitai, ir mes jo jau niekaip nebesapysivysime...

Fotomenininkas yra surengęs daugiau negu 100 personalinių parodų Lietuvoje ir užsienyje, buvęs daugelio fotografijos konkursų vertinimo komisijos narys. S. Žvirgždas yra pelnęs daugybę apdovanojimų už nuopelnus kultūrai. 2002 m. jam įteiktas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius, 2004 m. – Lietuvos Respublikos nacionalinė kultūros ir meno premija, 2010 m. – aukso medalis „Už nuopelnus Vilniaus kultūrai“, 2010 m. – Balio Buračo fotografijos premija. Šalia kūrybinės praktikos taip pat svarbi S. Žvirgždo, kaip fotografijos kritiko ir istoriko, veikla.

Jis yra daugelio fotografinių leidinių sudarytojas, J. Bulhako ir apie Lietuvos fotografiją rašiusio rusų kritiko Levo Aninskio knygų vertėjas, straipsnių ir jų rinkinių apie Lietuvos fotografijos istoriją autorius ir bendraautorius kartu su fotografijos kritiku S. Valiuliu. Galbūt dėl to Stanislovas Žvirgždas teigia, kad niekada nėra patyręs kūrybinės krizės: išsėmus vieną žanrą, jį keičia kitas, o kūrybines pauzes užpildo fotografijos istorijos tyrinėjimai ir įvairių tekstų rašymas. Tačiau kartu autoriaus kūrybinė praktika nuosekli. Laikydamosis peizažo žanro ir apskritai meninės fotografijos tradicijų, Stanislovas Žvirgždas Lietuvos fotografiją praturtino darbais, kurie idealizuoja Lietuvos kraštovaizdžio grožį, bet nepaverčia to grožio banaliu ir primityviu.

Prienų krašto muziejuje, minint kraštiečio 80 metų jubiliejų, nuo rugsėjo 28 dienos eksponuojama jo fotografijų serijos „Lietuviški peizažai“ paroda, kviečiame visus apsilankyti ir pasigrožėti užburiančiais Stanislovo Žvirgždo užfiksuotais peizažais.

Svaja Vinskaitė
Prienų krašto muziejaus
vyr. muziejininkė

Verkių. Stanislovas Žvirgždas, 2008 m.

Nusikaltimai nelaimės

Vairavo neblaivus

Spalio 2 d. apie 22 val. 15 min. kelyje Vilnius–Prienai–Marijampolė 68 km. patikrinimui sustabdytas automobilis „Audi A4“, kurį vairavo neblaivus (1.58 prom.) vyras (g. 1990 m.).

Automobilis po įvykio

Spalio 2 d. 01:21 val. gautas pranešimas, jog Prienų r. sav., Veiverių sen., Mažųjų Zariškių k., Riešuto g., į griovį įvažiavo automobilis. Automobilis „VW Golf“, atsitrenkęs į medį ir apdaužytas, stovėjo ant

Prienuose atidaryta viešoji erdvė – Poeto Justino Marcinkevičiaus kiemelis

Kultūra: mumyse ir šalia mūsų

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Juostelę prie simbolinių kiemelio vartų perkirpo meras A. Vaicekuskas ir bibliotekos vedėja D. Čepeliauskienė.

(Atkelta iš 5 p.)

Andrius Palionis, dizaineris Virginijus Baranauskas, Birštono savivaldybės merės vardu kalbėjo Tarybos sekretorė Eglė Kėvalaitė-Mačionė. Gausiame svečių būryje buvo ir Justino Marcinkevičiaus artimieji: poeto dukra Jurga Marcinkevičiūtė, jo broliai Romas Kazimieras ir Rytis Marcinkevičiai, sesuo Dalia Marcinkevičiūtė-Beniulienė, kiti giminaičiai.

Prienu Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos direktorė Daiva Čepeliauskienė padėkojo visiems, prisidėjusiems prie kiemelio įrengimo (su šiais žmonėmis kartu ryžtingai, kryptingai, vieningai ir atsakingai buvo eita iki šventiškos dienos), ir įteikė jiems atminimo dovanas. Projektas įgyvendintas Prienu rajono savivaldybės ir privačių rėmėjų lėšomis.

Prie simbolinių vartų į J. Marcinkevičiaus kiemelį juostelę perkirpo Savivaldybės meras Alvydas Vaicekuskas ir Prienu Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos direktorė Daiva Čepeliauskienė.

Renginio metu buvo galima apžiūrėti kilnojama paroda „Justinas Marcinkevičius. Nuo ištakų iki šandienos“, paroda „Dedikacija“ ir knygų, išleistų po poeto mirties, ekspoziciją „...tą vakarą, kada manęs nebus / brangieji mano, kaip aš jus mylėsiu!“. Koncertą surengė aktorius, dainų autorius ir atlikėjas Giedrius Arbačiauskas, jo programoje nuskambėjo Just. Marcinkevičiaus ir kitų lietuvių poetų eilės bei pagal jų žodžius parašytos dainos.

Vakarui tęsiantis, netrūko žmonių, kurie po vieną ar grupelėmis vis sugrįždavo nusifotografuoti prie Justino Marcinkevičiaus portreto. Šioje vietoje sutikta poeto dukra Jurga Marcinkevičiūtė išsakė savo džiaugsmą ir dėkingumą dėl Tėvelio atminimo įamžinimo Prienuose ir pasidalino savo išpuodžiu, kurį jai paliko meniniai viešosios erdvės akcentai.

„Jaučiuosi puikiai. Tikrai negalvočiau, kad bus taip gražu! Ir ne tik gražu, bet ir prasminga, naudinga ir reikalinga – tai svarbiausia! Čia galim mes ateiti, pasėdėti, išgerti kavos, čia gali stabtelėti važiuojantys pro šalį... Vertinu šį kiemelį ne kaip at-

Poeto dukra Jurga Marcinkevičiūtė, meras Alvydas Vaicekuskas ir literatūros kritikas, rašytojas, J. Marcinkevičiaus bičiulis Valentinas Sventickas.

minties paminklą, o kaip viešąją erdvę, reikalingą miestiečiams – labai to tikiuosi. Čia taip viskas gerai padaryta, nė nesitiki, kad tai naujas projektas. Toks išpuodis, kad kiemelyje viskas kaip buvę – jame puikiai įsikomponuoja ir sena žydų kapinių tvora, ir seni medžiai, ir vidinis kiemas. Turbūt retas atvejis, kad nauji akcentai taip glaudžiai įsilietu į esančią aplinką,“ – sakė J. Marcinkevičiūtė, dėkodama atminimo erdvės koncepcijos sumanytojams ir įgy-

vendintojams – Prienu rajono savivaldybei, J. Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos kolektyvui, projektuotojams ir statybininkams.

Pokalbio pabaigoje ji pridūrė, kad Prienai – ypatingas miestas. Nors pati Jurga jame negyveno ir ne-

vasarojo, su tėvelio mirtimi šis kraštas ją pradėjo traukti. „Čia – ypatingi žmonės, jie drąsūs, nuoširdūs, atviri, nebijantys pasakyti, čia – tikras gyvenimas, gera aura...“

Dalė Lazauskienė

Ilgametis J. Marcinkevičiaus bičiulis V. P. Andriukaitis pasidžiaugė, kad prie niečiai ne griaua, o stato.

LR Seimo narys Andrius Palionis šventės proga bibliotekos direktorei padovanojo Trispalvę.

Kiemelio atidaryme dalyvavo daug garbingų svečių ir prieniškių.

Bibliotekos direktorė D. Čepeliauskienė padėjo visiems, prisidėjusiems prie kiemelio įrengimo.

Už dar vieną Poeto atminimo įamžinimo akcentą Prienuose padėjo jo brolis Romas Kazimieras.

Projekto metu bibliotekos vidiniame kieme įrengtas anfiteatras, kuris taps patrauklia renginių vieta.

„Gyvenimas“ – laikraštis Jums ir apie Jus!

UAB „TAUROLIS“
BRANGIAI PERKA
Bulius, telyčias, karves.
Atsiskaitome iš karto. Mokame 6 ir 21 proc. Vežame į Kenkiją.
Tel. 8 687 73 691

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai ([maketas@gyvenimas.info](mailto:maket@gyvenimas.info)). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

remia rubrikas „Kultūra: mumyse ir šalia mūsų“
(Fondo parama – 10 000 Eur.)
ir „Tai, kas išaugina...“
(Fondo parama – 12 000 Eur.)

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ